

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16C/271/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812212281
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Schromová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2013:3812212281.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Jarmilou Schromovou v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO, a.s. so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO 35 787 783, zast. JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin proti odporcovi: M. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. 3, Dolné S., toho času pobyt ktorého nie je známy, v konaní zastúpený opatrovníčkou p. P. N., zamestnankyňou P. súdu A., o zaplatenie 169,63 eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 78,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 418,50 eur od 1.12.2010 do 1.4.2011, zo sumy 333,50 eur od 2.4.2011 do 7.5.2011, zo sumy 248,50 eur od 8.5.2011 do 9.6.2011, zo sumy 163,50 eur od 10.6.2011 do 6.7.2011, zo sumy 78,50 eur od 7.7.2011 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom, ktorý došiel súdu 13.7.2012 domáhal proti odporcovi zaplatenia 169,63 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 496,83 eur od 1.12.2010 do 1.4.2011, od 2.4.2011 zo sumy 424,63 eur do 7.5.2011, od 8.5.2011 zo sumy 339,63 eur do 9.6.2011, zo sumy 254,63 eur od 10.6.2011 do 6.7.2011 a zo sumy 169,63 eur od 7.7.2011 do zaplatenia s odôvodnením, že dňa 17.3.2010 navrhovateľ uzavrel s odporcom zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, pričom v zmysle časti C zmluvy poskytol odporcovi revolvingový úver formou poskytnutia úverového rámca v celkovej výške 418,50 eur. V písomnom podaní doručenom súdu 12.12.2012 zástupkyňa navrhovateľa návrh upresnila v tom smere, že na základe uvedenej zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 418,50 eur na nákup spotrebného tovaru, pričom navrhovateľ za odporcu uhradil časť kúpnej ceny tovaru zodpovedajúcu výške poskytnutého úveru a odporca tovar prevzal. Uvedený úver sa odporca zaviazal uhradiť v 18-tich mesačných splátkach po 32,01 eur vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc 15.4.2010. Odporca mal z titulu spotrebiteľského úveru uhradiť navrhovateľovi sumu v celkovej výške 576,18 eur. Dňa 30.11.2010 sa stal splatným dlh odporcu vo výške 509,63 eur, ktorý vznikol z titulu čerpania peňažných prostriedkov spôsobom uvedeným vyššie, pričom po úhradách odporcu dňa 1.4.2011 v sume 85,-eur, dňa 7.5.2011 vo výške 85,- eur, dňa 9.6.2011 vo výške 85,- eur a dňa 6.7.2011 vo výške 85,- eur, odporca zostal dlhovať navrhovateľovi 169,63 eur. Navrhovateľ uviedol, že keďže odporca nezačal poskytnutý úver splácať, navrhovateľ odstúpil 8.10.2010 od uvedenej úverovej zmluvy, na základe čoho sa úver ku dňu 30.11.2010 stal splatným v celom rozsahu. Preto s poukazom na uvedené navrhol podanému návrhu vyhovieť, ako i priznať náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 62,14 eur a z titulu súdneho poplatku sumu 16,50 eur.

Súd vo veci vydal platobný rozkaz č.k. 16C 271/2012 z 14.1.2013, ktorý bol následne uznesením tun. súdu č.k. 16C 271/2012 - 48 z 26.6.2013 zrušený v celom rozsahu v zmysle § 172 ods. 2 O.s.p., keďže sa ho nepodarilo doručiť odporcovi do vlastných rúk. Súd zároveň citovaným uznesením ustanovil odporcovi podľa § 29 ods. 2 Obč. zákonníka opatrovníčku p. P. N., zamestnankyňu P. súdu A., ktorá ho zastupovala v konaní.

Zástupkyňa navrhovateľa sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnila, preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti podľa § 101 ods. 2 O.s.p..

Opatrovníčka odporcu navrhla, aby súd rozhodol na základe doložených listinných dôkazov a v súlade s platnými právnymi predpismi.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi pripojenými v spise 16C 271/2012 a zistil nasledovný skutkový stav:

Zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 17.3.2010 mal súd preukázané, že v uvedený deň účastníci tohto konania uzavreli zmluvu, na základe ktorej zmluvy v zmysle časti B bol odporcovi poskytnutý klasický spotrebiteľský úver na kúpu tovaru v hodnote 465,- eur, pričom na zakúpenie uvedeného tovaru navrhovateľ poskytol odporcovi úver v sume 418,50 eur, ktorý navrhovateľ zaplatil predajcovi tovaru. Z uvedenej zmluvy vyplýva, že celková výška úveru predstavovala 418,50 eur, výška mesačných splátok 32,01 eur, celkové náklady úveru 157,68 eur a súčet mesačných splátok 576,18 eur, pričom navrhovateľ poskytol odporcovi úver pri ročnej úrokovej sadzbe 39%, pri priemernej hodnote RPMN 48,66 % s tým, že prvá splátka je splatná najskôr do 15.4.2010 a termín splatnosti ďalších splátok 15. deň v mesiac, pri RPMN 52,98 %. V uvedenej zmluve odporca vyhlásil, že má záujem o nákup tovaru u vyššie označeného predajcu pre svoju osobnú potrebu. Vyhlásil, že sa oboznámil so všeobecnými podmienkami navrhovateľa pre poskytnutie spotrebiteľského úveru, súhlasil s nimi bez výhrad a žiadal, aby mu navrhovateľ poskytol úver na nákup nižšie uvedeného tovaru za nasledujúcich podmienok tak, že financovanú sumu uhradí priamo na účet predajcu na základe ním a predajcom podpísanej žiadosti o financovanie, ak ju navrhovateľ požaduje. Vzal na vedomie, že ustanovenia, ktoré sú uvedené v tejto zmluve a sú odlišné od všeobecných úverových podmienok sa uplatnia prednostne.

V článku III. bod 4.1. všeobecných podmienok pre poskytnutie spotrebiteľského úveru sa dohodlo, že klient, t.j. odporca je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok, ak nie je dohodnuté inak.

V článku V. bod 3 všeobecných podmienok sa dohodlo, že ak klient (odporca) poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas je navrhovateľ oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Zmluvná pokuta je splatná bezodkladne potom, čo klient dostane písomnú výzvu na jej úhradu. Nesplatená úverová istina je ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby. Dojednanie o zmluvnej pokute nevyklučuje možnosť uplatnenia práv z titulu náhrady škody.

Podľa článku III. bod 6.1 sa dohodlo, že zmluva o úvere je uzavretá na dobu trvania záväzku z nej vyplývajúcej. Cetelem je oprávnený od nej odstúpiť a požadovať splatenie dlžnej sumy vrátane príslušenstva ku dňu účinnosti odstúpenia v prípade, že klient sa dostal do omeškania so splatením viac než dvoch po sebe nasledujúcich splátok alebo jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, alebo klient uviedol v žiadosti nepravdivé alebo neúplné údaje alebo bolo začaté exekučné konanie týkajúce sa majetku klienta prípadne partnera, vrátane majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov

Podľa článku V. bod 5 veta štvrtá, ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy alebo výpovede zmluvy je splatný celý dlh klienta voči CETRELEM-u. Nesplatená úverová istina je ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby CETELEM-u. Odo dňa splatnosti celého dlhu je Cetelem oprávnený účtovať klientovi

úroky z omeškania vo výške ustanovenej podľa platných právnych predpisov z dlžnej sumy za každý i začatý deň omeškania. Cetelem je oprávnený účtovať klientovi úrok z omeškania podľa predchádzajúcej vety aj v prípade márneho uplynutia splatnosti akejkoľvek mesačnej splátky (mesačných splátok), a to odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti príslušnej mesačnej splátky príslušných mesačných splátok. Zánikom zmluvy nezanikajú práva a povinnosti podľa článku V - 1 týchto VOP. Cetelem je oprávnený požadovať od klienta úhradu nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške stanovenej aktuálnym SP a platnými právnymi predpismi, najmä požadovať zaplatenie poplatku za vyhotovenie a zaslanie upomienky a za vstup pohľadávky do vymáhania, ako aj náklady spojené s externým vymáhaním pohľadávky.

Z listu z 8.9.2010 mal súd preukázané, že v uvedenom liste navrhovateľ zaslal odporcovi odstúpenie od úverovej zmluvy z dôvodu omeškania so splácaním úveru, a to v zmysle článku III bod 6.1 všeobecných podmienok s tým, že úver sa ku dňu 30.11.2010 stáva splatným v celom rozsahu. Zároveň vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy vo výške 509,63 eur.

Podľa § 4 Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 10.6.2010, (1) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,... (3) Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 48 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ust. § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Po zhodnotení zisteného skutkového stavu dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je opodstatnený iba sčasti. Z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že účastníci uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 10.6.2010, avšak z výsledkov vykonaného dokazovania tiež nesporne vyplýva, že navrhovateľ listom z 8.10.2010 odstúpil od uvedenej zmluvy v celom rozsahu s tým, že úver sa ku dňu 30.11.2010 stal splatný v celom rozsahu. V tej súvislosti je potrebné uviesť, že odstúpením od zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy od začiatku, ktorý záver vyplýva z ustanovenia § 48 ods. 2 Obč. zákonníka s tým, že momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva, a to bezdôvodné obohatenie a prípadne nárok na náhradu škody. Účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia, a to v zmysle § 457 Obč. zákonníka. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Obč. zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Obč. zákonníka, vždy evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane platenie úrokov napriek zrušeniu zmluvy popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Následky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania v danom prípade v článku V.-5 všeobecných podmienok, sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníka, kedy spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Je pritom potrebné prihliadať na okolnosť, že práve navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu sa dobrovoľne rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia, napríklad výpoveď, strata výhody splátok a podobne. Ustanovenia uvedenej zmluvy o úvere a všeobecných podmienok, podľa ktorých má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, sú upravené pre odporcu aj v danom prípade nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 Obč. zákonníka. Keďže sa jedná o spotrebiteľský úver, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení § 52 až 54 Obč. zákonníka, preto súd s poukazom na uvedené, keďže odstúpením od zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy od jej počiatku, zaviazal odporcu len k zaplateniu nevrátenej časti poskytnutého úveru, čo v danom prípade predstavuje sumu 78,50 eur (poskytnutý úver 418,50 eur mínus 340,eur, čo sú zaplatené splátky zo strany odporcu v dňoch 1.4.2011, 7.5.2011, 9.6.2011 a 6.7.2011 t.j. 4x 85,- eur, čo vyplýva z potvrdenia navrhovateľa na č.l. 20 spisu), v ktorej časti súd považoval podaný návrh v zmysle citovaných ustanovení za dôvodný a v prevyšujúcej časti podaný návrh ako neopodstatnený zamietol. V tej súvislosti súd tiež dodáva, že predmetný úver je i napriek uvedenému potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to v zmysle § 4 ods. 3 Zák.č. 258/2001 z.z. v znení neskorších predpisov, keďže uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ cit. zákona.

Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal

Vzhľadom k tomu, že čas plnenia nároku navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia nebol medzi účastníkmi dohodnutý a ani čas plnenia tohto typu nároku nie je zákonom stanovený a ani nebol určený v rozhodnutí, odporca bol v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka povinný plniť navrhovateľovi jeho peňažnú pohľadávku až deň nasledujúci po tom, ako ho navrhovateľ o plnenie požiadal. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy v liste z 8.10.2010, v ktorom zároveň odstúpil od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd zároveň zaviazal odporcu počnúc 1.12.2010 (tak ako bolo uplatnené v návrhu) i k zaplateniu úrokov z omeškania, a to v súlade s § 517 ods. 1,2 Obč. zákonníka, výška ktorých bola uplatnená v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, a to zo súdom priznanej istiny a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa ako neopodstatnený zamietol, pričom navrhovateľovi priznal úroky z omeškania z jednotlivých dlžných súm úveru, splatných po odstúpení od úverovej zmluvy, pričom pri vyčíslení úroku zohľadnil platby vykonané odporcom v dňoch 1.4.2011, 7.5.2011, 9.6.2011 a 6.7.2011.

O trovách konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. v platnom znení a navrhovateľovi, ktorý si uplatnil náhradu trov konania, náhradu trov konania nepriznal, keďže bol v konaní v prevažnej časti neúspešný. Navrhovateľ žaloval v konaní nárok o zaplatenie 169,63 eur, súd mu priznal nárok na zaplatenie sumy 78,50 eur, čo predstavuje 46,28 % úspech, neúspech navrhovateľa potom predstavuje 53,72 preto mu súd náhradu trov konania v celom rozsahu nepriznal.

Poučenie:

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní na súde proti rozhodnutiu ktorého smeruje a musí mať náležitosti podľa § 205 ods. 1,2 O.s.p..

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.